

Статистичко истражување за дипломирани студенти на додипломски студии (прв циклус) на факултетите и високите стручни школи

O_BOИ.50_A_MK_2024_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
	Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт
	Одделение за образование
1.3	Лице за контакт
	Недрета Нухии
1.4	Звање на лицето за контакт
	Соработник
1.5	Поштенска адреса
	ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
1.6	Електронска адреса
	nedreta.nuhii @stat.gov.mk
1.7	Телефонски број
	00389 2 3249 409
1.8	Факс
	00389 2 3111 336
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
	15/05/2025
2.2	Последна објава на метаподатоците
	15/05/2025

2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
15/05/20225	
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
Дипломирани студенти според начинот на студирањето и полот, според припадноста кон етничката заедница, студенти кои дипломираше во определениот рок и по рокот во годината, дипломирани редовни и вонредни студенти според возраста и полот, дипломирани студенти според местото (општината) на постојано живеење, студенти-државјани на Република Северна Македонија кои дипломираше во определениот рок и по рокот во годината, дипломирани студенти државјани на Република Северна Македонија и странски државјани.	
3.2	Систем на класификации
Национална класификација на дејности - НКД Рев.2, Номенклатура на територијалните единици за статистика - НТЕС, 2013, Системот на образование во Република Северна Македонија во однос на ISCED2011 - Меѓународна стандардна класификација на образование МСКОБ (2013), Прирачникот за полиња (подрачја) на образование и обука во ISCED 2013.	
3.3	Опфат на сектор/и
Секторот Р/СМ-Образование, класа 85.42-Високо образование, според НКД Рев.2.	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
Факултет претставува високообразовна установа што врши високообразовна дејност, научноистражувачка и применувачка работа во една или повеќе сродни научни и стручни области. Висока стручна школа претставува високообразовна установа што врши висока образовна дејност за стручни студии и високостручни работи во една и повеќе стручни области. Студенти се лица што по завршувањето на претходното средно образование и исполнетите услови за упис на повисоките образовни установи го продолжуваат своето натамошно образование на високите стручни школи и на факултетите во Република Северна Македонија како редовни или вонредни студенти.	
3.5	Статистичка единица
Високообразовни установи (факултети и високи стручни школи) кои припаѓаат на секторот Р/СМ-Образование класа, 85.42-Високо образование.	
3.6	Статистичка популација
Дипломираните студенти на факултетите и високи стручни школи кои припаѓаат на секторот Р/СМ-Образование, класа 85.42-Високо образование.	
3.7	Референтна област
Општини	
3.8	Временска покриеност
Од 1945 година.	

3.9	Базен период
4	Единица на мерење
Број.	
5	Референтен период
Година.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Закон за државна статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013 , 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20)) http://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx и Програма за статистички истражувања, 2018-2022 и („Службен весник на Република Северна Македонија“ 18/200 i 300/20) http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=8.	
6.2	Споделување на податоци
Временска серија од 1998 година: преку eDAMIS до Евростат со „UNESCO/OECD/Eurostat data collection on education and training statistics“.	
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
1.Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx. 2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливост на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf	
7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) и Политиката за доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf), индивидуалните податоци не се објавуваат.	
8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување
Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.	
8.2	Пристап до Календарот на објавување
<u>Календар на објавување</u>	
8.3	Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9 Фреквенција на дисеминација

Годишна.

10 Достапност и јасност

10.1 Соопштенија

Годишно соопштение: „Дипломирани студенти на високите школи и факултетите“.
<http://www.stat.gov.mk/PrikaziSoopstenie.aspx?rbtxt=28>

10.2 Публикации

<http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef>

10.3 Онлајн база на податоци

Во МАКСтат - база на податоци достапна на веб-страницата на ДЗС: Дипломирани студенти на додипломски студии според местото на живеење, според местото на живеење, по пол, по региони, по години, Дипломирани студенти, државјани од други држави, според начинот на студирање и полот, по години, Бројот на прегледи на табелите од базата МакСтат е 759.

http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_ObrazovanieNauka_VisokoObrazovanie/175_VsObr_reg_00_11_DipSt_mk.px/?rxid=273daec7-66b4-4aa4-9bd5-cb8d77857c27

http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_ObrazovanieNauka_VisokoObrazovanie/225_VsObr_Mk_dips_mk.px/?rxid=273daec7-66b4-4aa4-9bd5-cb8d77857c27

10.4 Пристап до микроподатоци

Во согласност со Законот за државната статистика (член 41) и со Политиката за пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели, податоците што се прибрани за потребите на официјалната статистика може да се користат за научно-истражувачки цели ако не е загрозувана нивната директна или индиректна идентификација, т.е. откривањето на индивидуалноста на податокот. Пристапот до микроподатоци евозможен само во просторија на ДЗС, а врз основа на претходно доставено и одобрено барање и потпишан договор. <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22>

10.5 Друго

Податоците од истражувањето се испраќаат во Евростат и тие се објавени на веб-страницата на оваа институција.

10.6 Документација за методологијата

Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на Државниот завод за статистика <http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=28&rbObl=5>

Методолошки објаснувања кои се дел од публикацијата „Дипломирани студенти, 2014 (прв, втор и трет циклус)“ <http://www.stat.gov.mk/Publikacii/2.4.15.23.pdf>

10.7 Документација за квалитетот

Национален методолошки извештај испратен во Евростат.
http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/educ_uoe_enr_esqrs_mk.htm

11 Управување со квалитет

11.1 Обезбедување на квалитетот

Посветеноста на ДЗС за обезбедување квалитет на производите и на услугите е содржана во Законот за државната статистика, Стратегијата на Државниот завод за статистика (<http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=6>) и Политиката за квалитет на Државниот завод за статистика (http://www.stat.gov.mk/pdf/Politika_za_kvalitet_mk.pdf), како и во постојаните напори за усогласување со Кодексот на работа на европската статистика. Главните аспекти и процедури за управување со квалитет во фазите и потпроцесите од Статистичкиот бизнис процес модел, како и добрите практики и насоките за обезбедување квалитет се документирани во интерен документ „Упатство за обезбедување на квалитет на статистичките процеси“. Потребните влезни и излезни метаподатоци, како и релевантните индикатори за квалитет за одделни потпроцеси, се опишани во документот „Насоки за менаџерите на статистички истражувања“.

11.2 Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model- GSBPM). Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

12 Релевантност

12.1 Потребни на корисниците

Индикатори: студенти кои дипломирале во рок и после рокот, процент на странски студенти кои дипломирале во националниот образовен систем на ниво на високото образование и др.

12.2 Задоволство на корисниците

Државниот завод за статистика спроведува Анкета за задоволство на корисниците на ниво на статистичка област. Оваа Анкета се спроведува на секои три години, при што последната спроведена Анкета е во 2015 година.
<http://www.stat.gov.mk/pdf/IzvestajAnketaZadovNaKorisnici2017.pdf>

12.3 Комплетност

Во однос на индикаторите кои се предвидени според Регулацијата бр. 88/2011 на Европската Комисија, ДЗС обезбедува околу 80% од нив.

13 Точност и веродостојност

13.1	Севкупна точност
Точноста на податоците се обезбедува со преземање мерки за намалување на примерочните и/или на непримерочните грешки, како и со дополнителна споредба и анализа на податоците пред тие да бидат објавени.	
13.2	Примерочни грешки
Не е применливо (истражувањето е со целосен опфат).	
13.3	Непримерочни грешки
Грешки во опфат: Се обезбедува 100% опфат. Давателите на податоци навреме се потсетуваат за исполнување на својата обврска. За време на спроведување на истражувањето секојдневно се прибираа извештаи од терен, заради контрола на опфатот и навремено откривање на грешките. Собраните податоци се контролираа од страна на задолженото лице за истражувањето, доколку се откриени грешки во прашалниците се контактира со извештајните единици и се корегираат. Грешки при обработката на податоците: Внесот на податоците се прави преку однапред подготвена апликација за внес, со мануелен начин на внес. За време на внесот на податоците се применуваа автоматски контроли и тоа контрола при внес, како и дополнителна контрола по завршување на внесот.	
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
T+180	
14.2	Точност
Податоците се објавени во утврдените рокови во согласност со Календарот на навременост.	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоците на национално ниво и на ниво на региони. Во однос на географската споредливост со останатите европски земји, исто така, е обезбедена споредливост бидејќи податоците се прибираат во согласност со европските регулативи. или Податоците се произведуваат на национално ниво. Споредливоста е обезбедена на меѓународно ниво.	
15.2	Временска споредливост
Обезбедена е споредливост на податоците од 1945 година, без прекин во временската серија. Бројот на референтни периоди во временската серија е 71.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност
Направени се споредби на податоците на микрониво со административните податоци.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	

16	Трошок и оптовареност
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Во согласност со Политиката за ревизија на податоци во ДЗС. http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=25	
17.2	Практика за ревизија на податоците
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Податоците се добиваат со истражувањето кое е со целосен опфат. Извор на податоците се извештаите добиени од извештајните единици - факултетите и високите стручни школи. Секоја извештајна единица (факултет, висока стручна школа) доставува индивидуални прашалници за секој студент кој дипломирал во календарската година.	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Годишна.	
18.3	Прибирање на податоците
Податоците се прибират со метод на самопополнување на статистичкиот прашалник за дипломирани студенти (Образец ШВ.50) од студентите, потврдени и заверени од факултетот на кој дипломирале, т.е. извештајните единици. Самопополнувањето (околу 40%) се врши електронски, а во останатите извештајни единици (факултетите) кај кои не постои можност за електронски внес самопополнувањето на прашалникот се врши рачно и се доставува во хартиена форма до ДЗС. Пополнетите прашалници се доставуваат секое тримесечје најдоцна до (Т+15).	
18.4	Проверка на податоците
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Првична проверка на податоците се врши од задолжените лица за истражувањето во стручното одделение при добивање на пополнетите прашалници. Проверка на податоците се врши со логичка и со математичка контрола.	
18.5	Компилирање податоци
Податоците се добиени на хартија, се контролира опфатот на добиените извештаи. Извештаите се систематизираат по универзитети, факултети и отсеци во рамките на факултетите. Лицето задолжено за истражувањето по потреба контактира со факултетите и со високите стручни школи во врска со опфатот и со комплетноста на прашалниците. Контролираните прашалници од лицето задолжено за истражувањето се внесуваат во апликацијата со вметнати математички и логички контроли, како и со дополнителни контроли по внесувањето на податоците. Ако се откриени грешки во прашалниците, дополнително се контактира со извештајните единици и се коригираат. Податоците се	

контролираат, се споредуваат и се анализираат и пред нивното објавување, на агрегирано ниво.

18.6	Прилагодување
-------------	----------------------

Не се врши израмнување на податоците.

19	Коментар
-----------	-----------------

A.1	Анекси
------------	---------------